

BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ 2021

**MEZINÁRODNÍ PRŮZKUM MEZI ŘEDITELI NEMOCNIC
V ČESKÉ REPUBLICE
A VE SLOVENSKÉ REPUBLICE**

Dokument je majetkem HealthCare Institute o.p.s., který je zároveň realizátorem mezinárodního průzkumu.

Šíření celého obsahu nebo jeho částí se dovoluje pouze s uvedením názvu organizace HealthCare Institute o.p.s.

Cíl mezinárodního průzkumu:

Vyvážená a objektivní identifikace aktuálních problémů, s nimiž se vedení nemocnic musí potýkat, náměty na jejich případné řešení a také porovnání výsledků v různých otázkách priorit vedení nemocnic v České republice a ve Slovenské republice.

Sběr dat:

Kvantitativní průzkum – metodou anonymního strukturovaného samovyplňovacího dotazníku.
Délka dotazníku – cca 15 minut.

Cílová skupina:

Ředitelé nemocnic v České republice
a ve Slovenské republice.
Výzkum je koncipován i prezentován jako
anonymní.

Velikost vzorku:

- Ředitelé nemocnic v České republice: **n=61**
(z celkového počtu **150** oslovených nemocnic,
41 % návratnost).
- Ředitelé nemocnic ve Slovenské republice: **n=39**
(z celkového počtu **103** oslovených nemocnic,
38 % návratnost).

Doba realizace:

Data byla sbírána během období
březen – duben 2021.

Struktura respondentů dle zřizovatele nemocnice

ZŘIZOVATEL NEMOCNICE

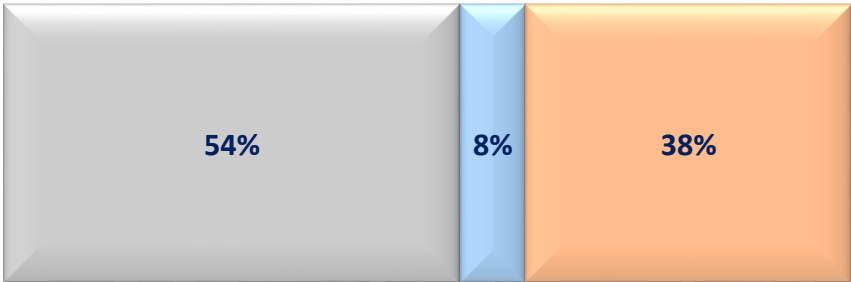
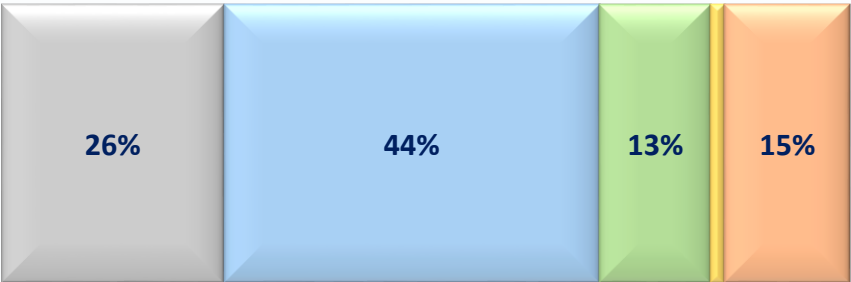
STÁT

KRAJ

MĚSTO

CÍRKEV

SOUKROMÁ SPOLEČNOST

Hodnoty pod 3 % včetně nejsou v grafech popsány.

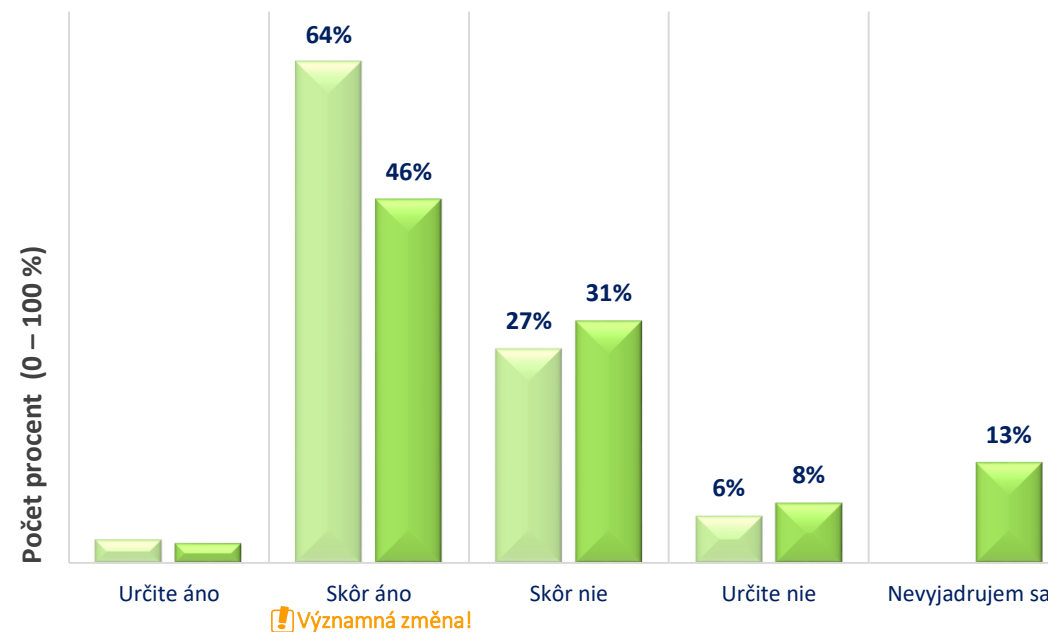
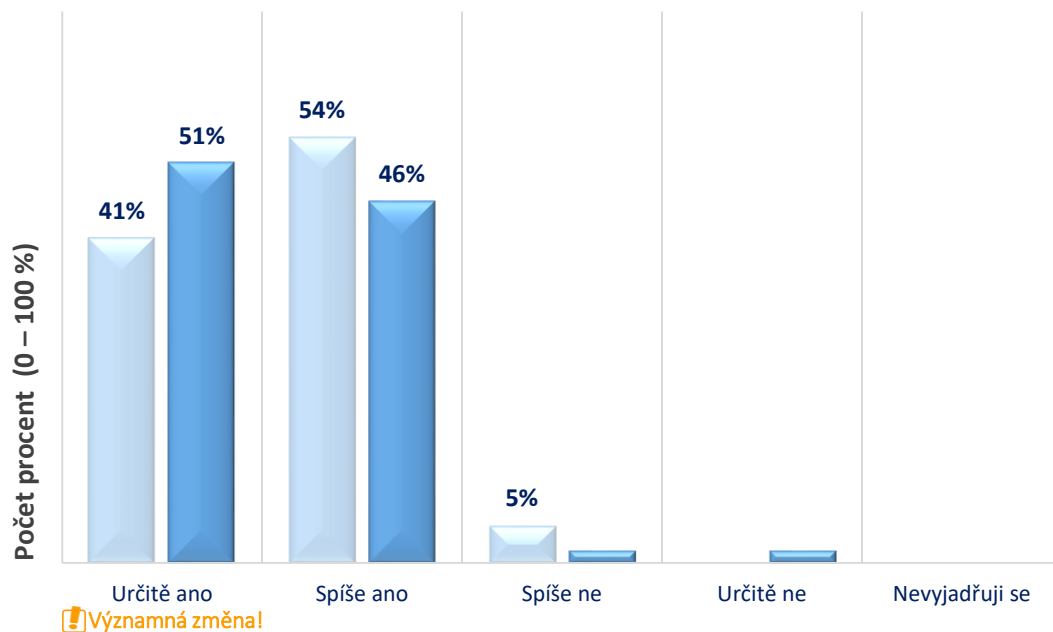
DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

KVALITA A DOSTUPNOST ZDRAVOTNÍ PÉČE

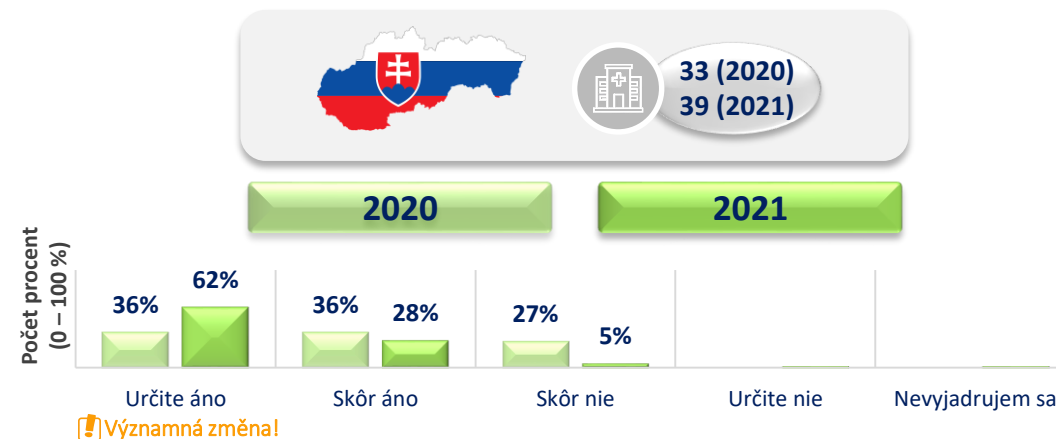
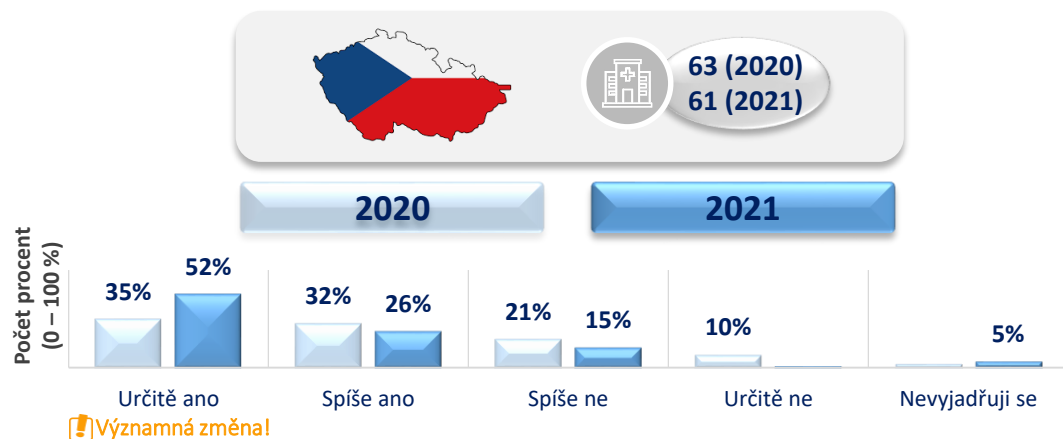
Otázka: Považujete český/slovenský systém zdravotní péče v celoevropském srovnání za kvalitní?

51 % ředitelů českých nemocnic v roce 2021 určitě považuje tuzemský systém zdravotní péče v celoevropském srovnání za kvalitní. Ředitelé nemocnic na Slovensku poté považují tamní systém zdravotní péče za spíše kvalitní ve 46 % případů. Obecně došlo v Česku k nárůstu a na Slovensku k poklesu pozitivního vnímání kvality systému zdravotní péče.

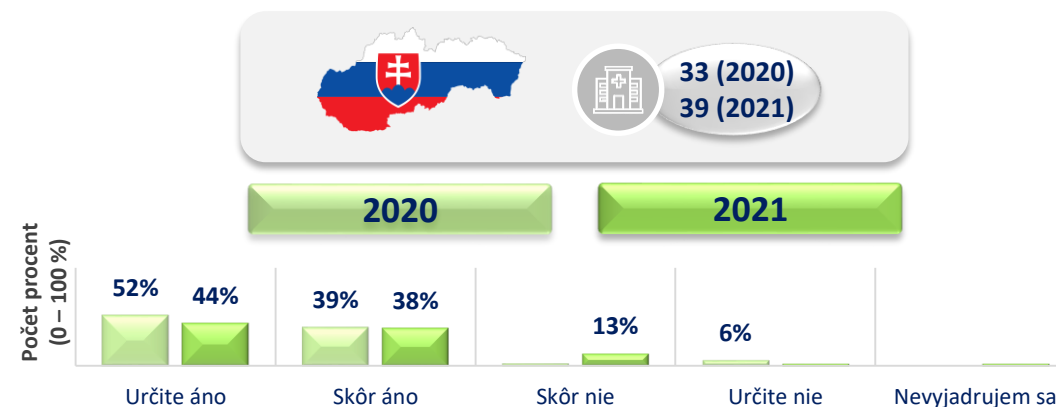
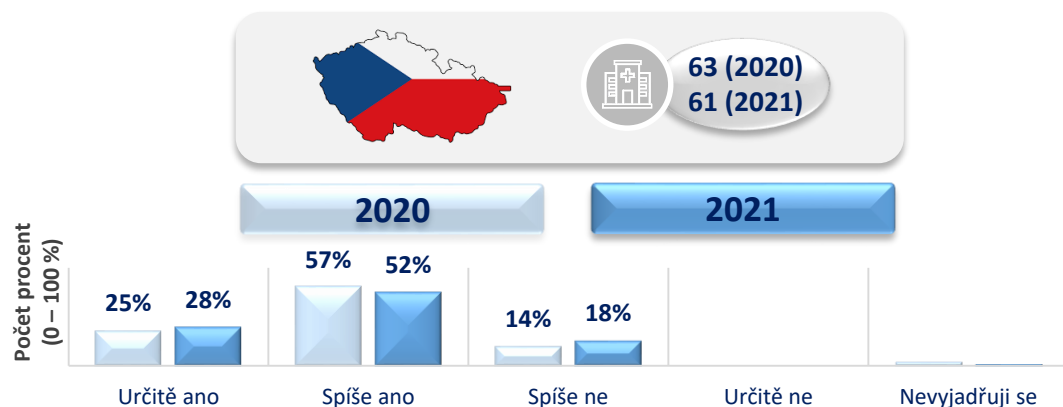
Otázka: Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace hrozí zhoršení dostupnosti zdravotní péče?

Obavy ze zhoršení dostupnosti zdravotní péče vyjádřilo 78 % ředitelů českých nemocnic a 90 % ředitelů slovenských nemocnic.

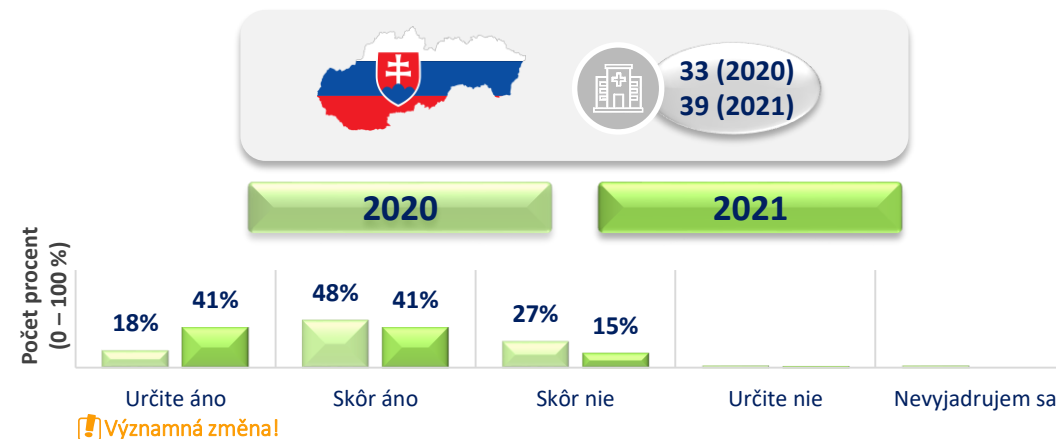
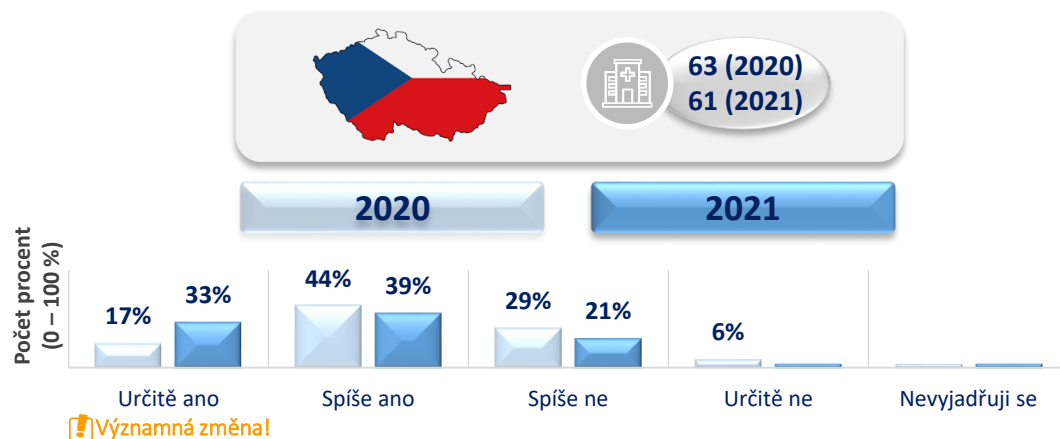
Otázka: Vidíte možnosti zlepšení dostupnosti zdravotní péče ve Vaší nemocnici?

Možnosti zlepšení dostupnosti zdravotní péče vidí ředitelé českých a slovenských nemocnic vyrovnaně, v průměru se jedná o 81 % případů.

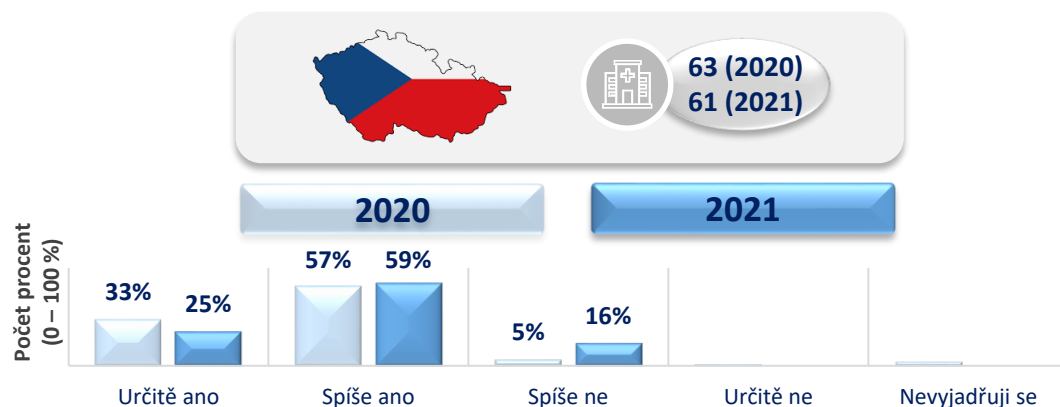
Otázka: Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace hrozí zhoršení kvality zdravotní péče?

Obavy ze zhoršení kvality zdravotní péče vyjádřili čeští představitelé nemocnic v roce 2021 v 72 %, na Slovensku se jedná o 82 %.

Otázka: Vidíte možnosti zlepšení kvality zdravotní péče ve Vaší nemocnici?

Možnosti zlepšení kvality zdravotní péče vidí 84 % ředitelů českých nemocnic a 95 % ředitelů nemocnic slovenských. V loňském roce bylo přesvědčeno 100 % slovenských ředitelů o možnosti zlepšení kvality zdravotní péče tamního zdravotnictví.

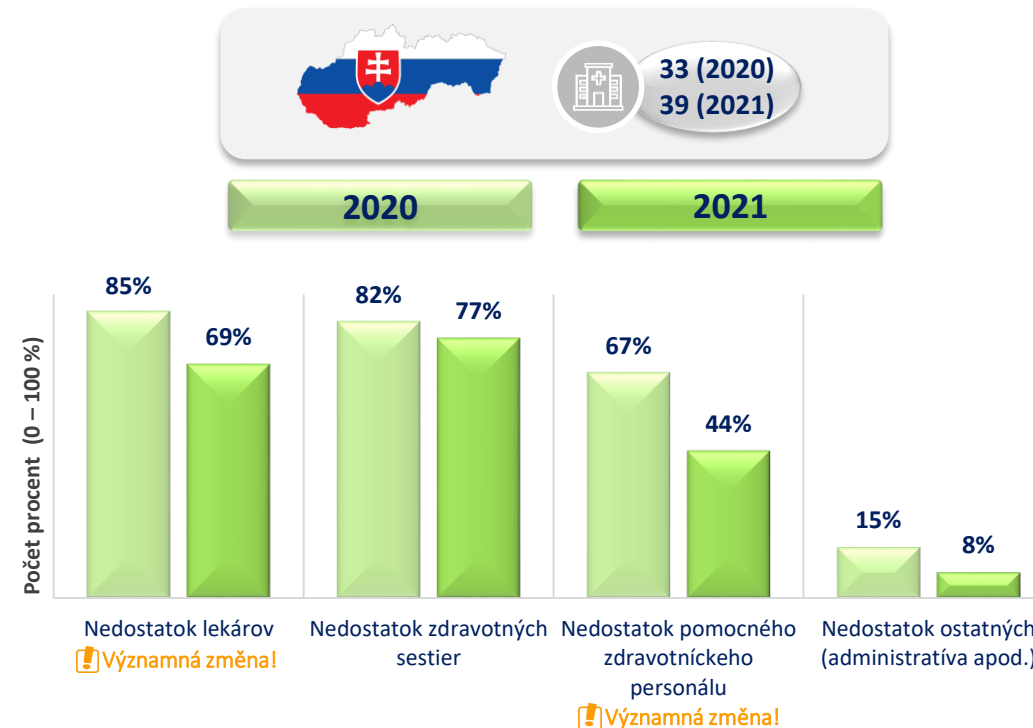
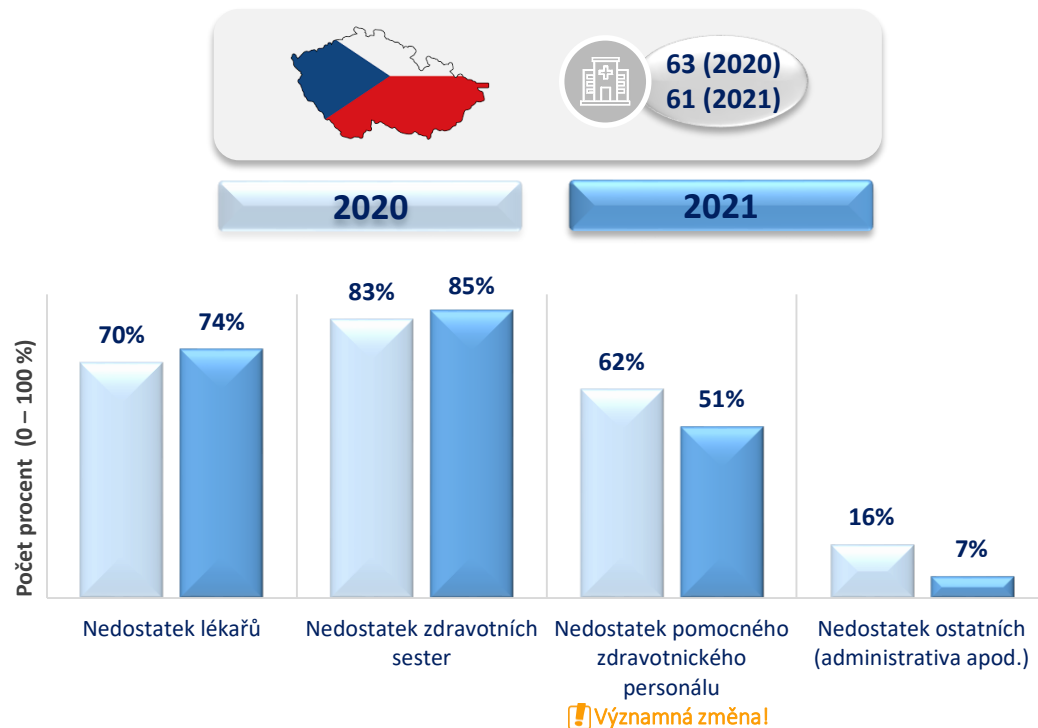
DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

LIDSKÉ ZDROJE

Otázka: Pociťujete nedostatek určitého typu personálu ve Vaší nemocnici?

V českých nemocnicích došlo k mírnému nárůstu nedostatku lékařů (74 %) a sester (85 %). S přihlédnutím k aktuální situaci je zajímavé, že ve všech ostatních kategoriích v českých a slovenských nemocnicích, došlo k poklesu nedostatku personálu.

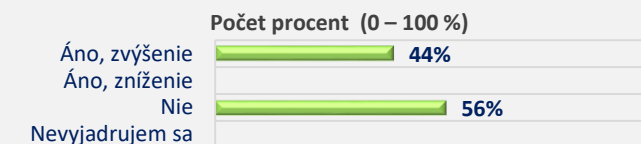
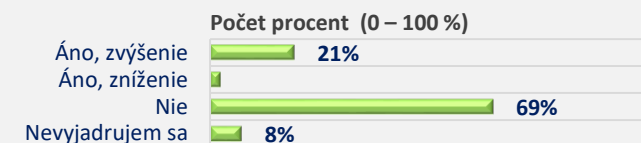
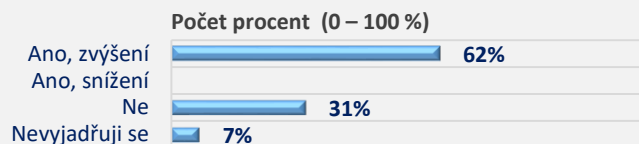
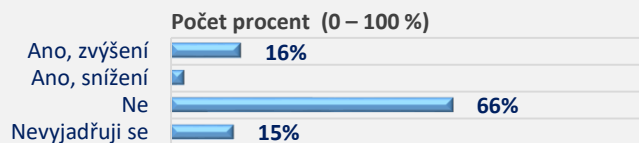

ZMĚNILI BYSTE KOMPETENCE LÉKAŘŮ VE VAŠÍ NEMOCNICI?

Ředitelé nemocnic v České a Slovenské republice se převážně shodují, že kompetence příslušící lékařům jsou adekvátní.

ZMĚNILI BYSTE KOMPETENCE SESTER VE VAŠÍ NEMOCNICI?

Kompetence zdravotních sester, na rozdíl od kompetencí lékařů, by ředitelé českých a slovenských nemocnic naopak zvýšili.

Otázka: Která z těchto opatření přijímá Vaše nemocnice pro zabezpečení dostatečného množství pracovníků?

Nejoblíbenějším opatřením pro zajištění dostatečného množství pracovníků jsou nefinanční benefity (např. závodní stravování, dovolená navíc,...) a to dle ředitelů českých (98 %) i slovenských nemocnic (95 %). Dalším oblíbeným opatřením je také spolupráce se zdravotnickými školami v obou zemích (CZ 93 %, SK 85 %).

Počet procent (0 – 100 %)

Počet procent (0 – 100 %)

HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI S PRACÍ MEDIKŮ V NEMOCNICÍCH V ROCE 2021:

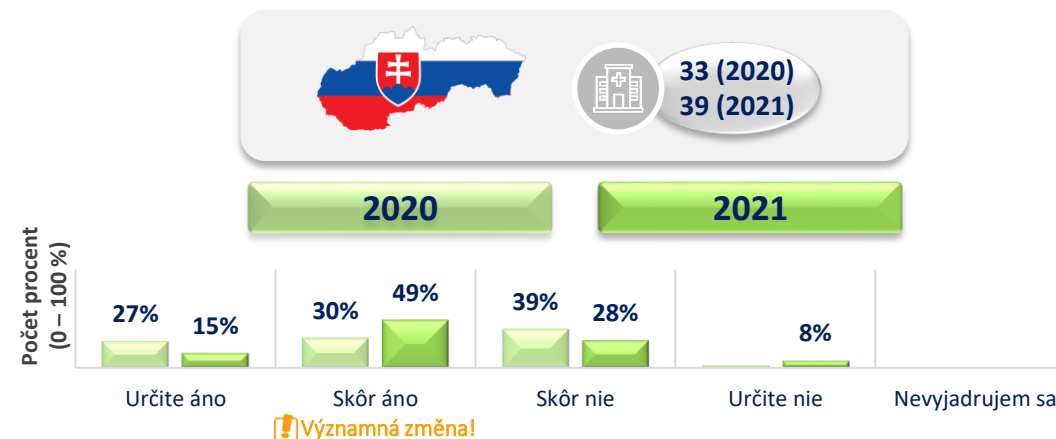
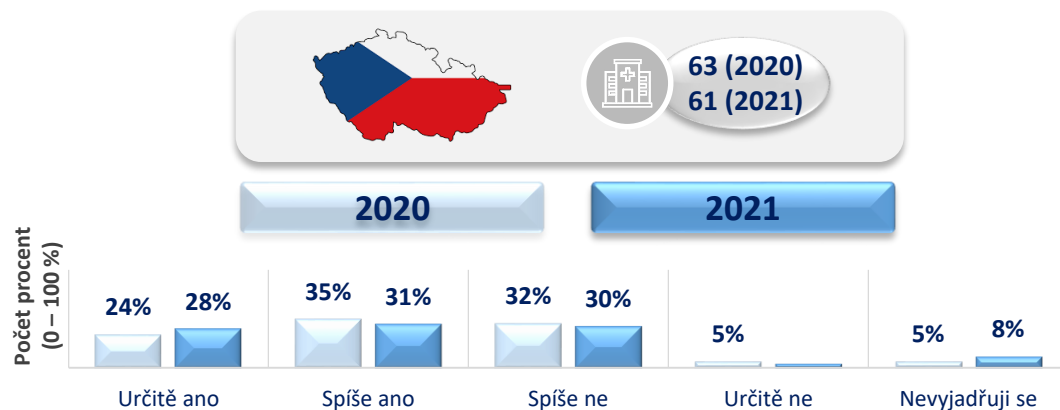
Nevyjadřuji se

NÁVRHY NA ZMĚNU VÝUKY DLE ŘEDITELŮ NEMOCNIC:

- Více **praxe**, příprava na psychickou i fyzickou **náročnost práce**.
- Důraz na **komunikaci, etiku, loajalitu, empatii a pokoru**.
- **Ekonomická průprava** a znalost informačních systémů.
- Vyšší kapacita fakult a větší **motivace pro mediky a školitele**.
- **Aktualizace** vzdělávacích programů, **zjednodušení** akreditací.

Otázka: Považujete přesčasovou práci lékařů za problém ve Vaší nemocnici?

59 % ředitelů českých nemocnic a 64 % ředitelů slovenských nemocnic považuje přesčasovou práci lékařů za problém ve své nemocnici.

Otázka: Považujete přesčasovou práci zdravotních sester za problém ve Vaší nemocnici?

60 % ředitelů českých nemocnic a 64 % ředitelů slovenských nemocnic považuje přesčasovou práci zdravotních sester za problém ve své nemocnici.

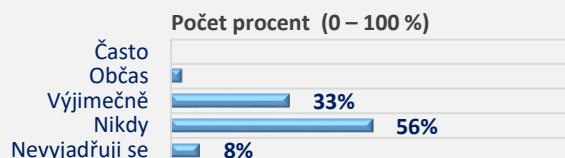
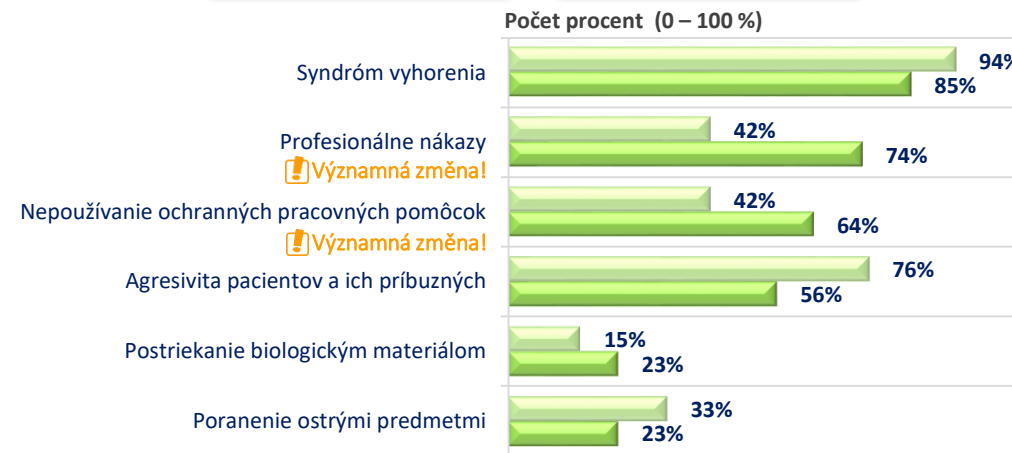
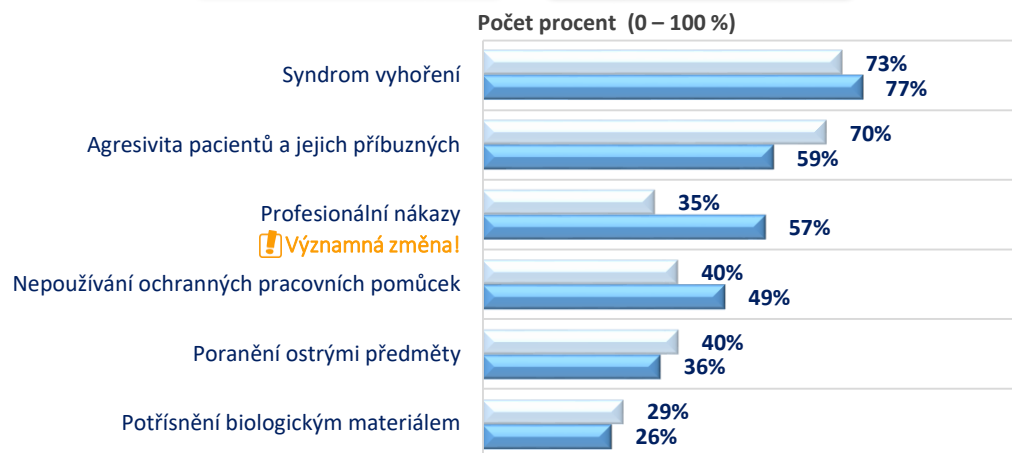
DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

BEZPEČNOST

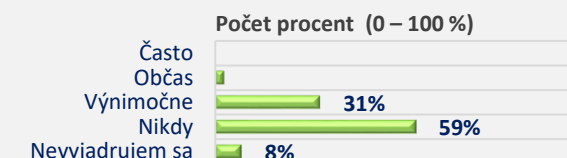
Otázka: Jaké riziko z pohledu bezpečnosti personálu nemocnice považujete za největší?

Mezi největší rizika, vnímána řediteli z hlediska bezpečnosti personálu, patří syndrom vyhoření (77 % ředitelů českých nemocnic a 85 % ředitelů slovenských nemocnic). Došlo také k významnému nárůstu obav z profesionální nákazy personálu (57 % ředitelů českých nemocnic a 74 % ředitelů slovenských nemocnic).

ZAZNAMENALI JSTE VE VAŠÍ NEMOCNICI NÁZNAKY DISKRIMINACE?

Ředitelé nemocnic v Česku a na Slovensku se ve většině případů nepotýkají s náznaky diskriminace ve svých nemocnicích.

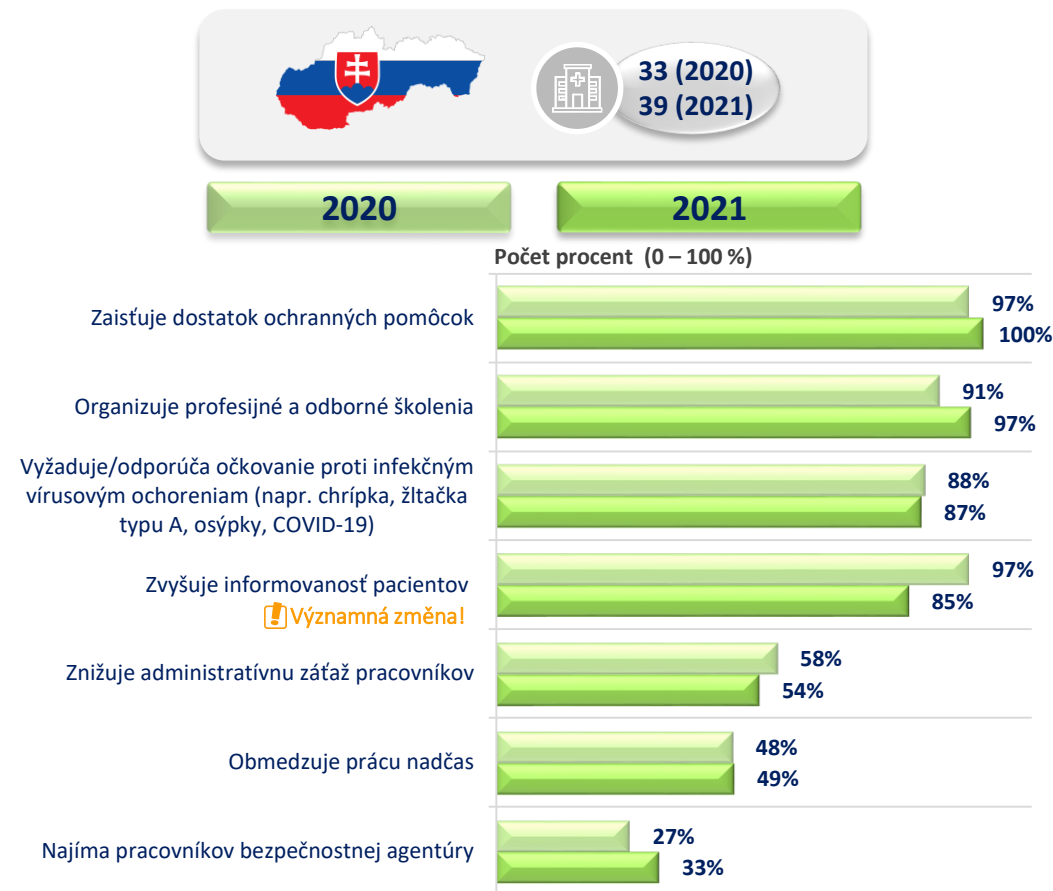
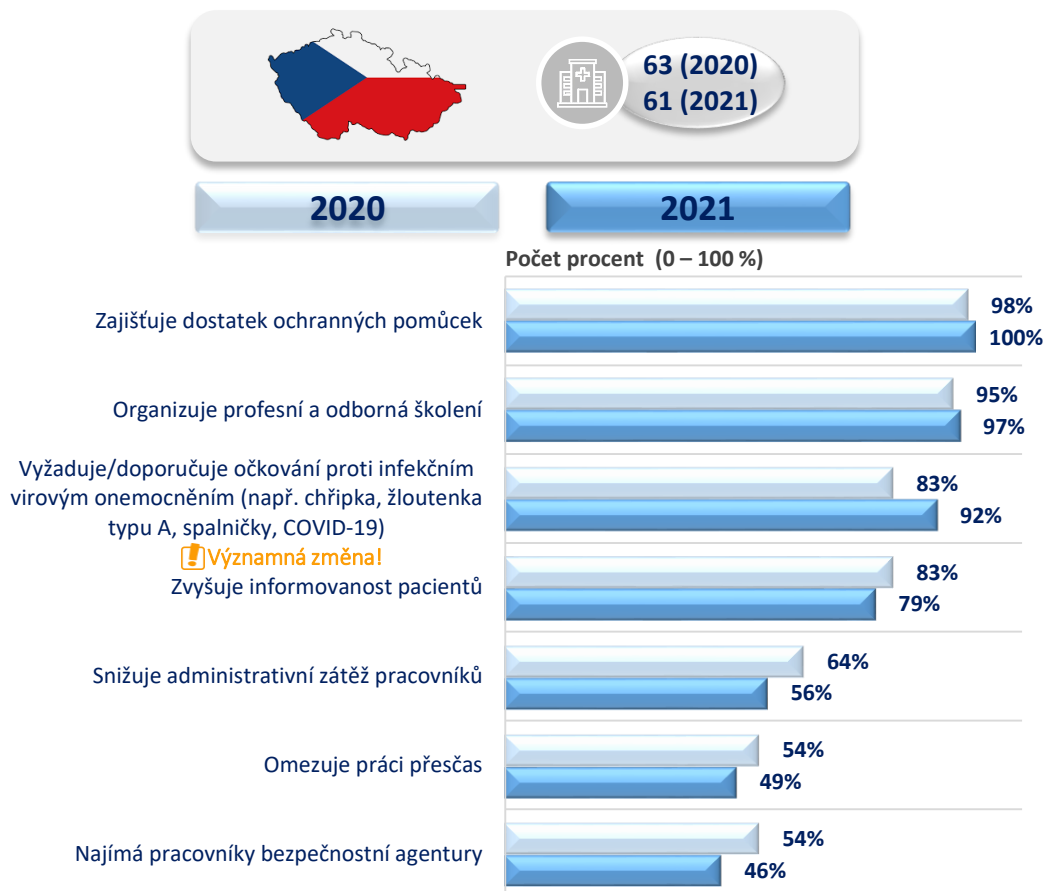

JAKÁ OPATŘENÍ PŘIJÍMÁ VAŠE NEMOCNICE PRO PREVENCI DISKRIMINACE?

- Pravidelná **školení** personálu a firemní **osvěta**, osobní **pohovory**.
- Otevřená **kommunikace**, **tolerance** a **multikulturní přístup**.
- Interní **předpisy** a **etický kodex**, právní dohled.
- Systém kvality práce a přístupu, **odměňování** výhradně **podle výkonu**.

Otázka: Která z těchto opatření přijímá Vaše nemocnice pro zajištění bezpečnosti pacientů a zaměstnanců nemocnice?

S ohledem na zajištění bezpečnosti zaměstnanců a pacientů ředitelé českých a slovenských nemocnic nejčastěji zajišťují dostatek ochranných pomůcek (100 % ředitelů). Dalším oblíbeným opatřením je organizace profesních a odborných školení (97 % českých a slovenských ředitelů) a možnost očkování personálu (92 % českých a slovenských ředitelů) a možnost očkování personálu (92 % ředitelů v Česku a 87 % ředitelů na Slovensku).

DALŠÍ INDIVIDUÁLNÍ OPATŘENÍ PŘIJÍMÁNA V NEMOCNICÍCH PRO ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI PACIENTŮ A ZAMĚŠTNANCŮ:

- Pravidelné **testování** neočkovaných zaměstnanců **na COVID-19**.
- **Psychoterapeutická podpora**.
- **Vstupní školení** a pravidelná **školení správnosti používání OOPP**.
- Externí hodnocení kvality – **Akreditace SAK**.

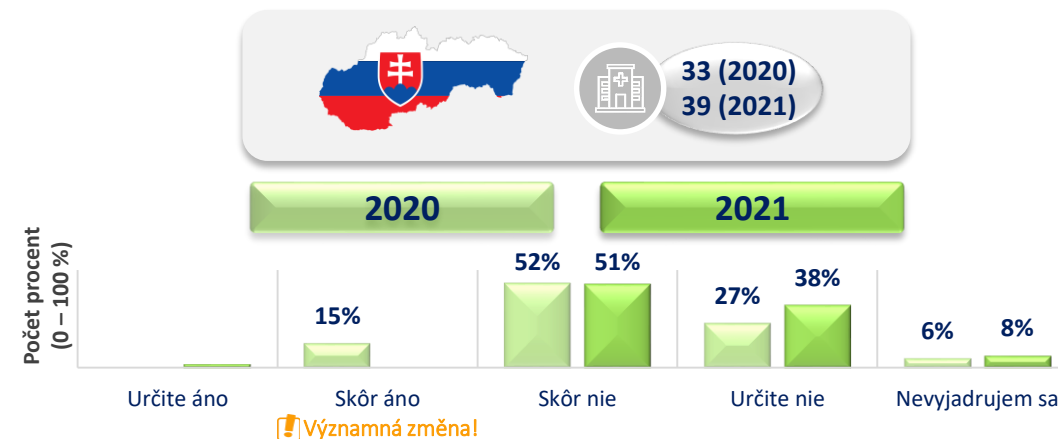
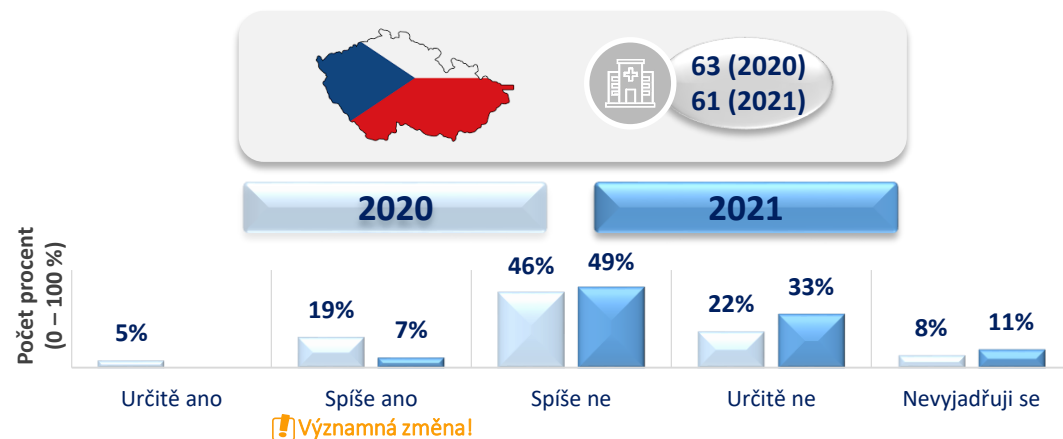
DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

FINANCE A INVESTICE

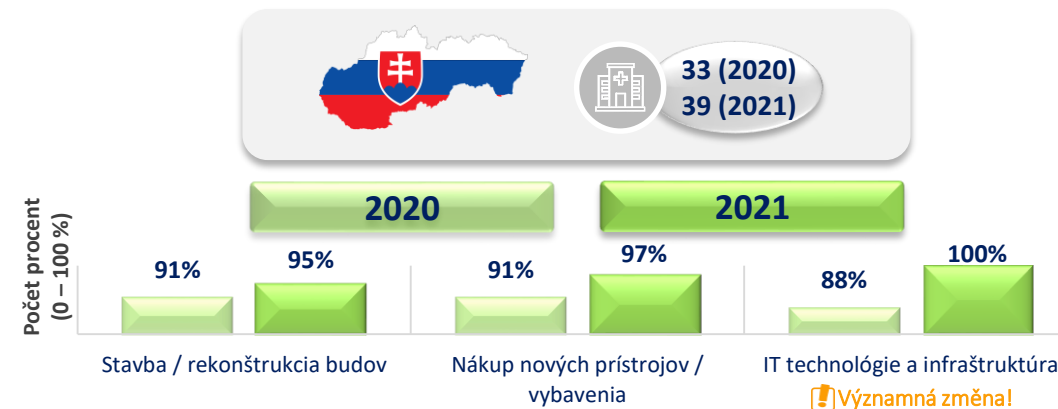
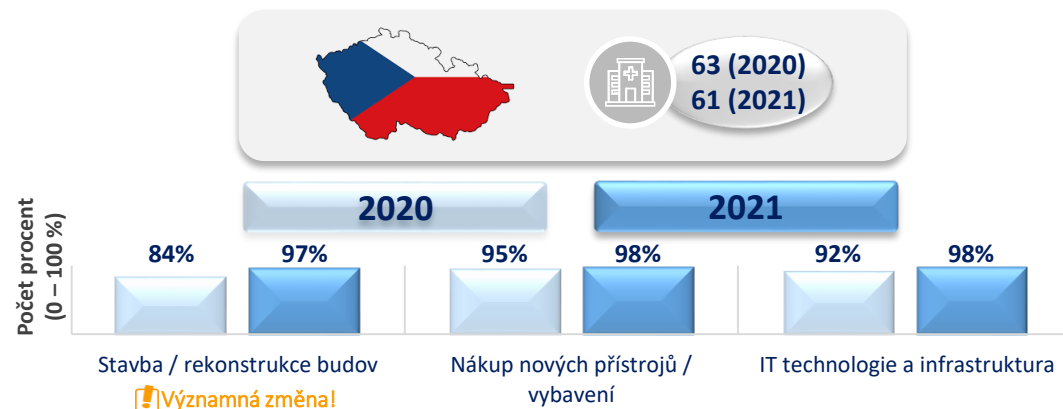
Otázka: Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace na tom Vaše nemocnice bude v roce 2021 finančně lépe?

V letošním roce jsou ředitelé nemocnic v Česku i na Slovensku přesvědčení, že v důsledku aktuální situace na tom jejich nemocnice nebudou finančně lépe oproti letům minulým. 49 % ředitelů českých nemocnic a 51 % ředitelů nemocnic slovenských se domnívá, že bude v jejich nemocnicích spíše horší finanční situace pro tento rok.

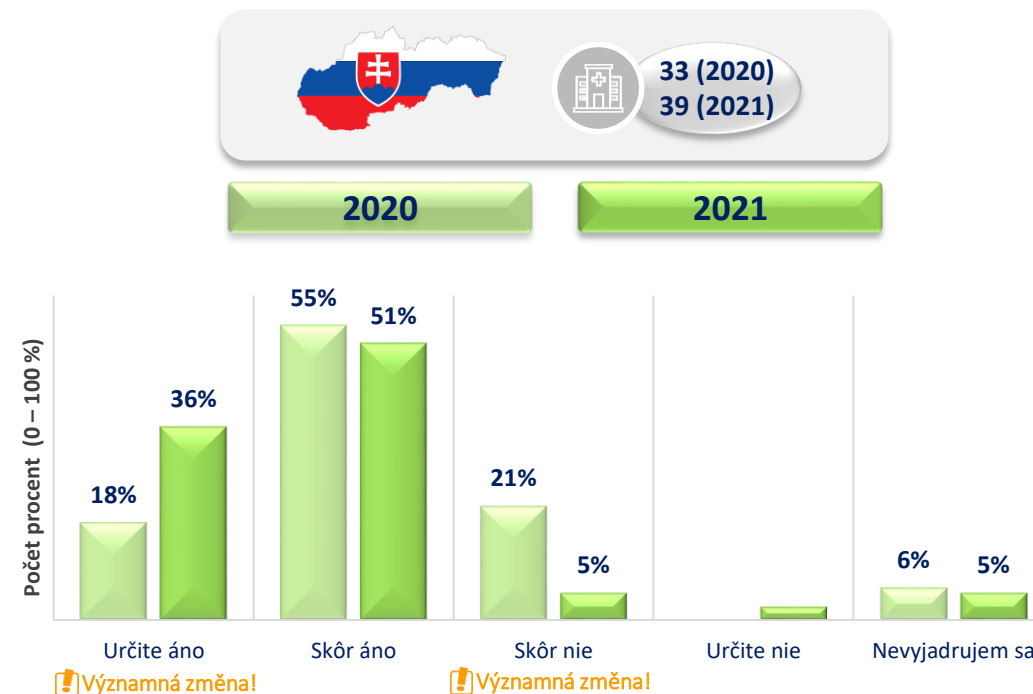
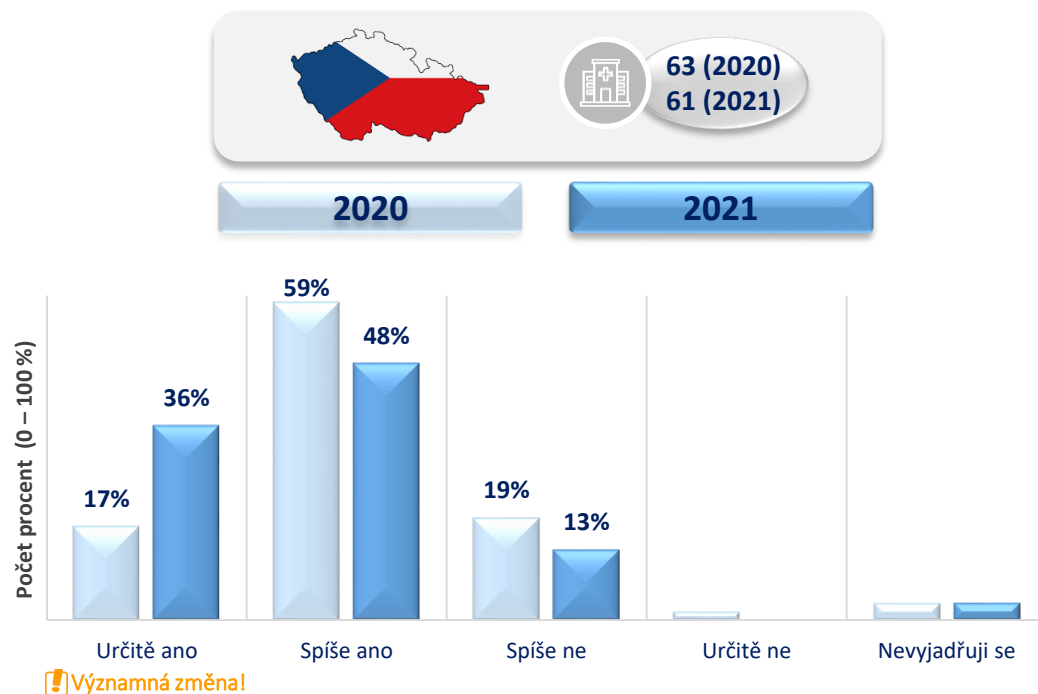
Otázka: Plánujete v průběhu následujících let významnější investice do některé z následujících oblastí?

Mezi řediteli českých a slovenských nemocnic panuje vyrovnaná bilance, kdy chtějí v roce 2021 investovat srovnatelně do všech zmíněných oblastí. Ředitelé nemocnic na Slovensku plánují v tomto roce také 100% investice do odvětví IT technologií a infrastruktury.

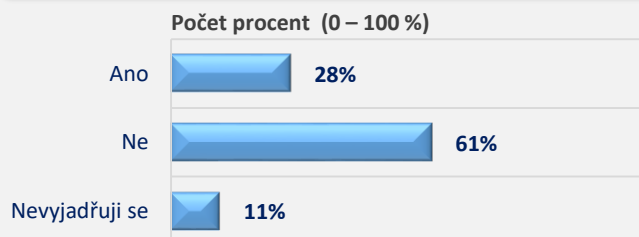

Otázka: Do jaké míry souhlasíte s tvrzením, že opatření vedoucí k zefektivnění jsou potřebná také ve Vaší nemocnici?

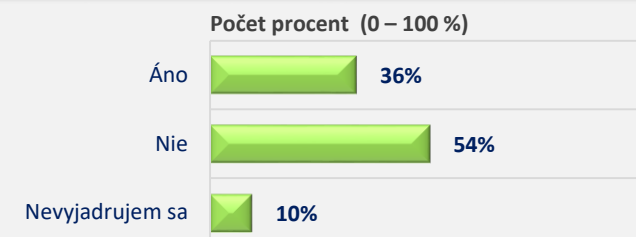
84 % ředitelů českých nemocnic a 87 % ředitelů slovenských nemocnic souhlasí, že opatření vedoucí k zefektivnění jsou potřebná také v jejich nemocnici.

MYSLÍTE SI, ŽE ZMĚNA OBOROVÉHO ZAMĚŘENÍ BY VAŠÍ NEMOCNICI POMOHLA? (ZRUŠIT NEPERSPEKTIVNÍ ODDĚLENÍ A POSÍLIT PERSPEKTIVNÍ ODDĚLENÍ)

Mezi řediteli nemocnic v Česku na Slovensku převážně panuje názor, že změna oborového zaměření ve smyslu zrušení neperspektivních oddělení a posílení oddělení perspektivních, by jejich nemocnici nepomohla (61 % ředitelů českých nemocnic a 54 % ředitelů slovenských nemocnic).

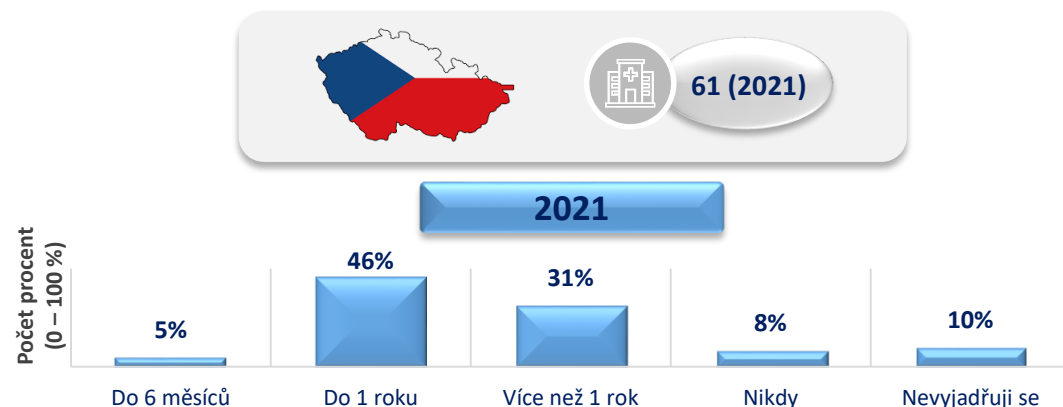
DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

DOPADY PANDEMIE

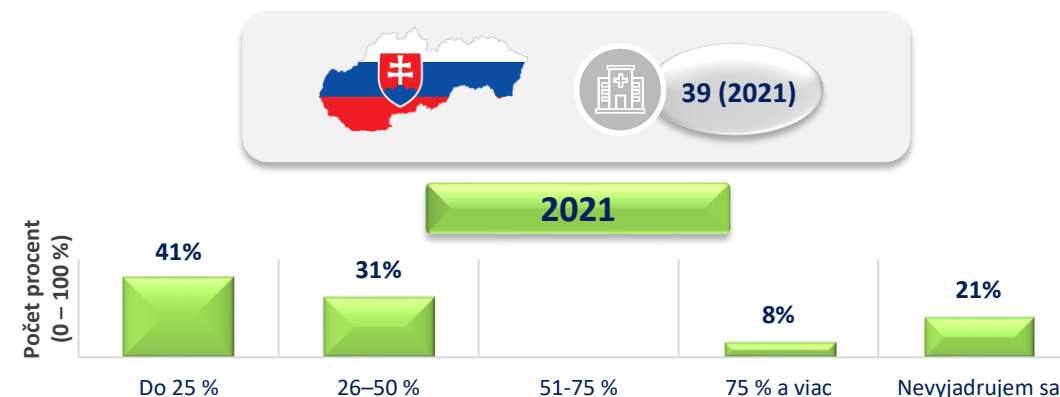
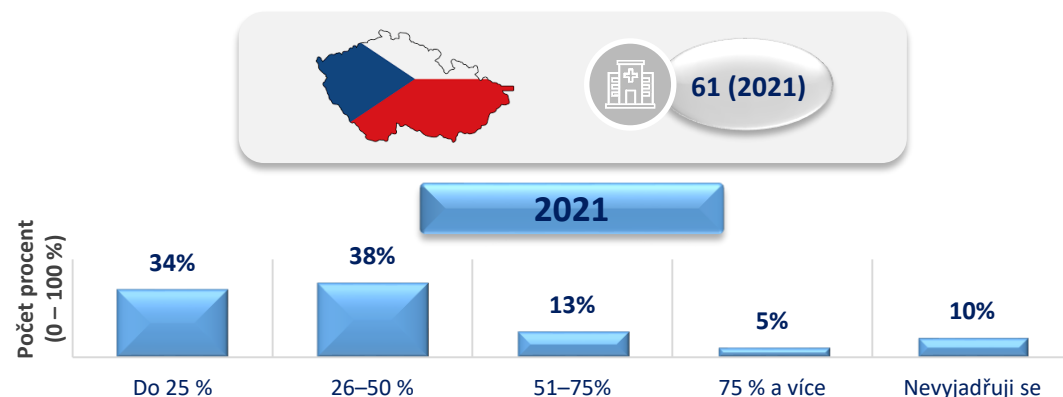
Otázka: V jakém časovém horizontu je dle Vás reálné dohnat výkony, které musely být odloženy z důvodu pandemie?

46 % ředitelů nemocnic v Česku i na Slovensku předpokládá, že v horizontu 1 roku je reálné dohnat výkony, které musely být odloženy v důsledku pandemie.

Otázka: Kolik procent lůžek je schopná Vaše nemocnice vyčlenit pro pacienty s onemocněním COVID-19?

72 % dotazovaných ředitelů českých a slovenských nemocnic uvedlo, že je schopno vyčlenit až 50 % své lůžkové kapacity pro pacienty s onemocněním COVID-19.

Otázka: Co pozitivního Vám a Vaší nemocnici přinesl současný epidemický stav?

- + SEMKNUTÍ KOLEKTIVU, MEZIOBOROVOU SPOLUPRÁCI, UNIVERZÁLNOST ZDRAVOTNÍKŮ A LEPŠÍ KOMUNIKACI.
- + DŮSLEDNÉ POUŽÍVÁNÍ OOPP, VYŠŠÍ OCHRANU ZDRAVOTNÍKŮ A PREVENCI INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ.
- + MODERNIZACE VYBAVENÍ NEMOCNICE A ZEFEKTIVNĚNÍ PRÁCE.
- + ELEKTRONIZACE (VIDEOKONFERENCE, E-RECEPT, E-NESCHOPENKA).
- + UVĚDOMĚNÍ VEŘEJNOSTI VE VZTAHU K DŮLEŽITOSTI ZDRAVOTNICKÉHO SYSTÉMU.
- + SCHOPNOST VYLÉČIT PŘÍPADY, KTERÉ BY BYLO ZA NORMÁLNÍCH PODMÍNEK NUTNO PŘEVÉST NA PRACOVISŤE VYŠŠÍHO TYPU (FAKULTNÍ NEMOCNICE).

Okruhy seřazeny sestupně dle zastoupení volných odpovědí ředitelů nemocnic.

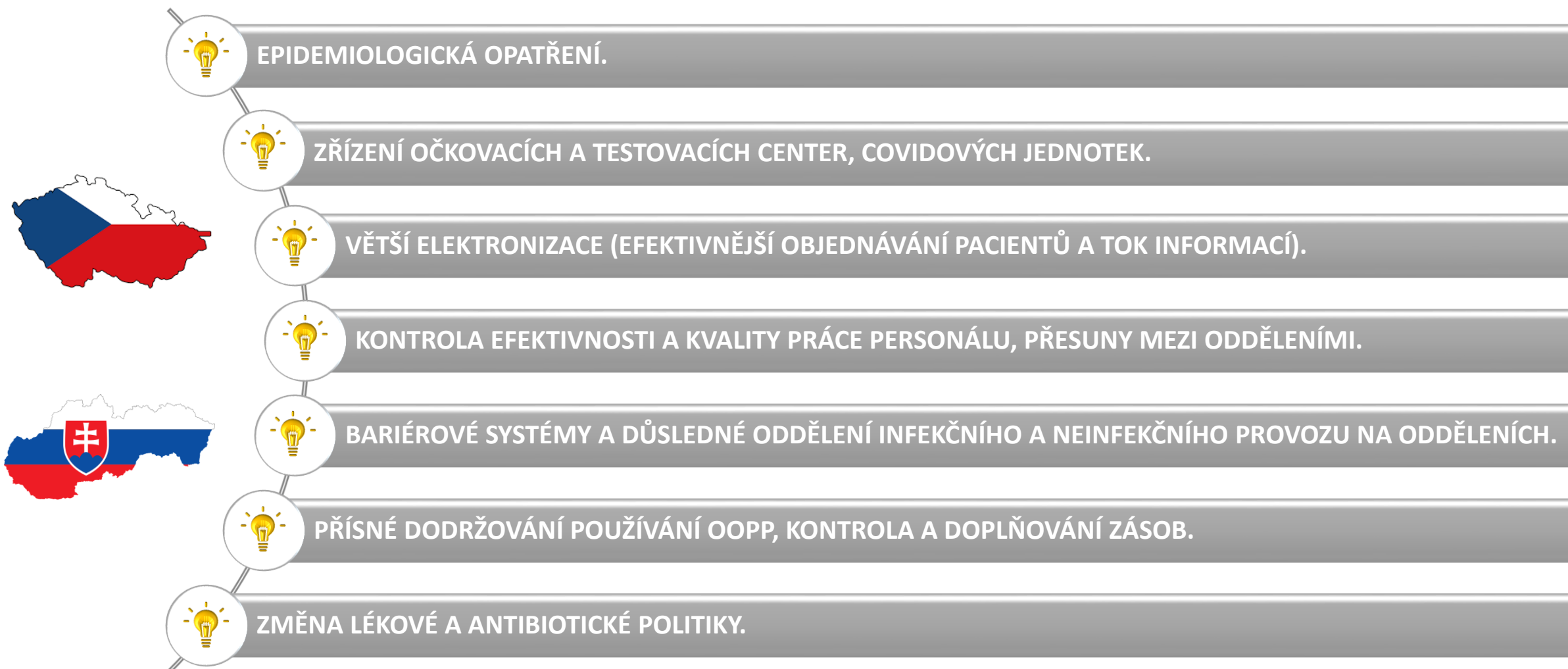
Otázka: Jaké naopak rezervy vyplynuly ze současného epidemického stavu pro Vaší nemocnici?

- NEDOSTATEK PERSONÁLU, DŮLEŽITOST PERSONÁLNÍCH REZERV, VYSOKÝ PRŮMĚRNÝ VĚK ZAMĚSTNANCŮ.
- ŠPATNÝ KRIZOVÝ PLÁN A PŘIZPŮSOBNOST SITUACI, NEPŘIPRAVENOST ZDRAVOTNICTVÍ NA PANDEMII.
- NUTNOST ZLEPŠENÍ PŘÍSTROJOVÉ VYBAVENOSTI, NEDOSTATEK KYSLÍKOVÝCH LŮŽEK.
- NUTNOST SNIŽOVAT ADMINISTRATIVU A ZVÝŠIT KOMPETENCE LÉKAŘŮ A SESTER.
- NESCHOPNOST ŘÍDÍCÍCH SLOŽEK STÁTU V OBLASTI ZDRAVOTNICTVÍ, POTŘEBA REFORMY ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.
- SELHÁNÍ POSKYTOVÁNÍ PÉČE A NEZÁJEM PRAKTICKÝCH A AMBULATNÍCH LÉKAŘŮ PŘI NEDOSTATKU PERSONÁLU V NEMOCNICÍCH, NEVYUŽITÍ POLNÍCH NEMOCNIC.

Okruhy seřazeny sestupně dle zastoupení volných odpovědí ředitelů nemocnic.

Otázka: Jaká nová systémová opatření jste zavedli ve Vaší nemocnici v letech 2020/2021?

Okruhy seřazeny sestupně dle zastoupení volných odpovědí ředitelů nemocnic.

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

REZERVY V NEMOCNICÍCH

Otázka: Ve kterých z následujících oblastí pocítujete největší rezervy, respektive kde byste případně usiloval/a o zlepšení nebo změny ve Vaší nemocnici?

Nejvýraznější rezervou v českých nemocnicích i nadále zůstává posílení kybernetické bezpečnosti (87 %). V případě rezerv na Slovensku se jedná primárně o oblast posílení investičních prostředků do kvality zdravotní péče (95 %). V porovnání s předešlými lety zůstává zachován trend, kdy se dlouhodobě mezi jedny z největších rezerv řadí komunikace.

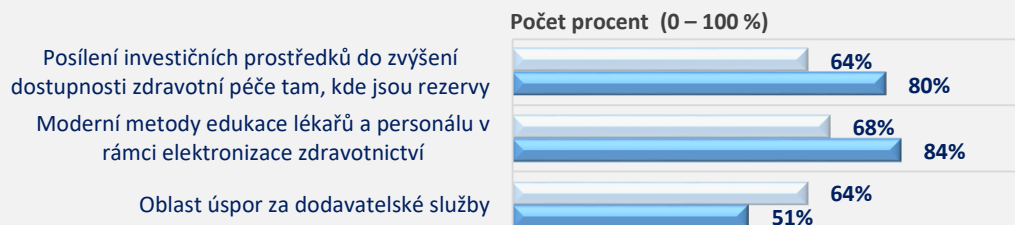
2020 2021

OBLASTI S NEJVĚTŠÍMI REZERVAMI:

TOP 3 VÝZNAMNÉ MEZIROČNÍ ZMĚNY:

Mezi řediteli nemocnic v Česku byl zaznamenán nejvýraznější nárůst (16 procentních bodů) v oblasti posílení investičních prostředků do zvýšení dostupnosti zdravotní péče.

Hodnoty pod 3 % včetně nejsou v grafech popsány.

2020 2021

OBLASTI S NEJVĚTŠÍMI REZERVAMI:

TOP 3 VÝZNAMNÉ MEZIROČNÍ ZMĚNY:

Mezi řediteli nemocnic na Slovensku byl zaznamenán nejvýraznější pokles (18 procentních bodů) v oblasti zvýšení bezpečnosti pacientů.

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

SHRNU TÍ

Shrnutí průzkumu mezi řediteli nemocnic v České republice a ve Slovenské republice.

51 % ředitelů českých nemocnic v roce 2021 určitě považuje tuzemský systém zdravotní péče v celoevropském srovnání za **kvalitní**. Ředitelé nemocnic na Slovensku poté považují tamní systém zdravotní péče za **spíše kvalitní** ve 46 % případů. Obecně došlo v Česku k **nárůstu** a na Slovensku k **poklesu** pozitivního vnímání kvality systému zdravotní péče.

[\(Str. 5\)](#)

Nefinanční benefity jsou dlouhodobě **nejoblíbenější** formou pro zajištění dostatečného množství pracovníků. Ředitelé jsou také **spokojeni s prací mediků** ve svých nemocnicích a na základě této zkušenosti navrhují některé **změny ve stávajícím systému výuky**. [\(Str. 10\)](#)

Jako nejvýraznější riziko z pohledu bezpečnosti personálu je vnímán **syndrom vyhoření**. Ředitelé nemocnic v Česku a na Slovensku se ve většině případů **nepotýkají s diskriminací** ve svých nemocnicích.

[\(Str. 13\)](#)

Výkony odložené z důvodu pandemie je podle 46 % ředitelů nemocnic reálně dohnat v horizontu **1 roku**. [\(Str. 19\)](#) Současný epidemický stav přinesl nemocnicím řadu **pozitiv**, odhalil **rezervy** [\(Str. 20\)](#) a pomohl k zavedení nových **systémových opatření** ve prospěch kvality, bezpečnosti a efektivity poskytované péče. [\(Str. 21\)](#)

V českých nemocnicích došlo k mírnému **nárůstu nedostatku lékařů a sester**. Ve všech ostatních kategoriích došlo k **poklesu nedostatku personálu** v českých i slovenských nemocnicích. Dle ředitelů nemocnic v Česku a na Slovensku by bylo vhodné **zvýšit kompetence zdravotních sester**.

[\(Str. 9\)](#)

Ředitelé nemocnic jsou přesvědčení, že v důsledku aktuální situace hrozí **zhoršení dostupnosti** [\(Str. 6\)](#) a **kvality** [\(Str. 7\)](#) zdravotní péče.

Přesčasovou práci lékařů a sester vnímají ředitelé v Česku a na Slovensku jako **problém** ve svých nemocnicích.

[\(Str. 11\)](#)

Ředitelé nemocnic v obou zemích předpokládají **zhoršení finanční situace**. Přesto plánují **výrazné investice** ve všech zmiňovaných oblastech. [\(Str. 16\)](#)

Ředitelé nemocnic v Česku i na Slovensku se shodují na nutnosti zavedení **opatření vedoucích k zefektivnění**. V průměru 58 % ředitelů **nevidí** potenciál ve **změně oborového zaměření** své nemocnice.

[\(Str. 17\)](#)

Mezi nejvýznamnější rezervy v českých i slovenských nemocnicích se řadí posílení **kybernetické bezpečnosti** a **posílení investičních prostředků do kvality zdravotní péče**. Meziročně došlo k **nárůstu potřeby** moderních metod **edukace lékařů a personálu** v rámci **elektronizace zdravotnictví**.

[\(Str. 23\)](#)

EFEKTIVNÍ NEMOCNICE

HealthCare Institute o.p.s. (založena r. 2006) je nezisková organizace, která v roce 2021 organizuje již 16. ročník středoevropské odborné konference **„Efektivní nemocnice“** se zaměřením na strategii nemocnic. Tato konference se bude konat ve dnech 23. – 24. listopadu 2021 v Praze. Mezi účastníky patří zřizovatelé a vrcholový management nemocnic a zdravotních pojišťoven z České republiky a Slovenské republiky, včetně odborníků na management ve zdravotnictví ze států Evropské unie.

NEJLEPŠÍ NEMOCNICE

Mezi další rozvojové projekty, které organizace HealthCare Institute o.p.s. realizuje, patří 16. ročník celostátního průzkumu bezpečnosti a spokojenosti pacientů a zaměstnanců 150 českých nemocnic **„Nejlepší nemocnice ČR“**.

BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ

Realizuje také 13. ročník projektu **„Barometr českého zdravotnictví mezi řediteli 150 nemocnic“**, kteří hodnotí stávající situaci v českém zdravotnictví. V roce 2021 bude tento průzkum již po čtvrté realizován také mezi řediteli slovenských nemocnic.

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ROKU

7. ročník průzkumu **„Zdravotní pojišťovna roku“** hodnotí komunikaci 7 zdravotních pojišťoven (tj. národních platců zdravotní péče) s pojištěnci a zdravotnickými zařízeními.

BAROMETR MEZI PACIENTSKÝMI ORGANIZACEMI

Hodnotí oblast poskytované nemocniční a ambulantní péče v České republice očima 150 patientských organizací a rovněž pomáhá při komunikaci mezi pacienty a patientskými organizacemi.

BAROMETR MEZI MEDIKY

Prostřednictvím projektu **„Barometr mezi mediky“** - studenty 4., 5. a 6. ročníků 8 lékařských fakult v České republice zjišťuje, jaké množství studentů plánuje po ukončení svého studia hledat zaměstnání v České republice a naopak kolik z nich je již rozhodnuto hledat pracovní nabídky v zahraničí. Tento průzkum je od roku 2018 realizován také mezi studenty slovenských lékařských fakult.

BAROMETR MEZI SESTRAMI

V roce 2020 proběhl 3. ročník celostátního projektu **„Barometr mezi sestrami“** (studenty středních, vyšších odborných a vysokých škol vzdělávajících ve zdravotnictví v České republice). V roce 2020 byl tento projekt realizován nově i mezi studenty ve Slovenské republice.

ORGANIZÁTOR PROJEKTU

HLAVNÍ PARTNER PROJEKTU

ODBORNÝ PARTNER PROJEKTU

PARTNER PROJEKTU

REALIZOVÁNO POD ZÁŠTITOU

**MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY**

Daniel Vavřina
zakladatel

HealthCare Institute o.p.s.
e-mail: d.vavrina@hc-institute.org
tel.: +420 608 878 400

Lenka Lunkmoss
výkonná ředitelka

HealthCare Institute o.p.s.
e-mail: l.lunkmoss@hc-institute.org
tel.: +420 776 861 101

Dominik Gřešica
asistent projektu

HealthCare Institute o.p.s.
e-mail: d.gresica@hc-institute.org
tel.: +420 608 203 053

